

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO: SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 2:50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I U TUŽIVO U ŠIBENIKU.

— IZLAZI SVAKI DAN —
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II. ŠIBENIK, petak 6. studenoga 1914. BR. 142

Propast njemačkog krstaša.

BERLIN, 5. studenoga. Službeno se saopćuje: Veliki njemački krstaš „York“ nabasao je jučer na vlastiti zapor mina te je potonuo. Više od pola posade spašeno je.

„York“ je veliki krstaš, od 9500 tona, 127 m. dug, 20-2 širok, 7-3 dubok, sagradjen g. 1904, brzine 21 milju. Posada iznosila je 633 mornara.

Engleska podmornica potopljena.

LONDON, 5. studenoga. Službeno se javlja: Neprijateljska eskadra pucala je na englesku topnjaču „Halcyon“, koja je bila na vožnji za izvide. Nakon što je topnjači prisutnost neprijateljskih brodova javljena, ona je uzmaknula. Pri tome je najzadnji od njemačkih krstaša posijao mine, te je jednog engleska podmornica o jednu minu udarila i potonula.

„Halcyon“ je torpedo topnjača, od 1070 tona, 17 milja brzine, sagradjena g. 1894. Potopljenoj engleskoj podmornici ne javlja se ime.

U Rusiji.

1500 zarobljenika. Beč, 5. studenoga. Službeno se saopćuje: I jučer su operacije na sjevernom ratištu prošle prama određenom planu te podpuno od neprijatelja nesmetano. Južno od utoka Visle bacile su naše čete neprijatelja, koji se bio učvrstio na zapadnoj obali Sana, iz svih njegovih položaja, te preko 1000 Rusa za-

roble i zaplijenile pušanih strojeva.

Jednako i u Spitalu neprijatelj nije bio u stanju da naše napadaje više izdrži. Tu je 500 Rusa zarobljeno te jedan odjel pušanih strojeva i drugog ratnog materijala zaplijenjeno.

Na rusko-turskoj granici.

Rusi potisnuti. CARIGRAD, 5. studenoga. Službeno se saopćuje: Rusi su počeli svoje položaje blizu granice učvršćivati, ali su bili iz zone Kareklissa i Ischlan podpuno potisnuti.

Potopljen engleski parobrod. CARIGRAD, 5. studenoga. U Aiwalu u Maloj Aziji jedan engleski parobrod bio je potopljen, nakon što je posada broda bila iskrcana.

Sa francuskog ratišta. Borba za belgijsku obalu. BERLIN, 5. studenoga. Veliki glavni kvartir javlja: Jučer su Belgijanci, podpomagani od Engleza i Francuza, poduzeli žestoki izpad preko Nieuporta između mora i poplavljenog zemljišta, ali su bili bez muke suzbiveni. Napadaji napreduju.

BERLIN, 5. studenoga. Kod Yperna, jugozapadno od Lille, a tako i južno od Berry-au-bac te u Argonni i Vogezima naši napadaji napreduju.

I Kina mobilizira? Izvješća nekih njemačkih listova tvrde, da je i Kina počela pripremanje za mobilizaciju.

Pučanstvo Kine broji 370 milijuna. Kina je u sporazumu sa Sjedinjenim Američkim Državama, te bi njen nastup u ratu, u prilog centralnim vlastima, bio od nedoglednih posljedica.

BOJNI POKLIK PROTI RUSIJI.

Rumunjska se sprema.

Take Joneescu, bivši rumunjski ministar predsjednik, objelodanjuje u „Romanulu“ članak, u kojemu dokazuje, da Rumunjska nemože ostati neutralna i da mora pograbit za oružje proti Rusiji.

Bitka kod Varšave.

Ratni dopisnik londonskog lista „Daily Chronicle“ ovako opisuje bitku kod Varšave, što je bila u tečaju cijele posljednje sedmice prošloga mjeseca: „Žestoko hrvanje trajalo je pet dana. Kroz četiri noći redomice tunjnila je bez prestanka oko grada strahovita rika topova. Stakla u prozorima podhtavahu, premda se boj bio kojih 50 kl. daleko od grada. Bez prestanka dolazahu iz grada nove ruske regimente na bojište protiv Niemaca. Čitava bujica ranjenika strujala je natrag u grad i punila gradske ulice. Vani su harčile smrt i pogiblja. Sela i šume stajahu u plamenu, granate se razprskivahu na stotine njih u isti čas. Komadi rasprskivajućih se granata kosili su čitave redove mončadi, koja je padala u streljačke grabe ili jurila napred pred ubojitom vatrom mašinskih pušaka. Mnogo puta je dolazilo do bojeva na bajunete. Naročito je žestoka i tvrdokorna bila borba o posjed kojega sela, tvornice ili vile. Čas pobjedjivahu Niemci, čas Rusi. Bojna linija se talasala sad na ovu sad na onu stranu.“ („Pester Lloyd“).

Jedno proročanstvo o god. 1914.

„Kronen-Zeitung“ od 15. o. m. donosi: Na vijecnici u Simbachu izložena je ova objava:

Proročanstvo.

U samostanu Althöttingu nagijeno je na pergameni napisano iz godine 1841. slijedeće proročanstvo jednoga redovnika:

„Godina 1914. puna je događaja. U srpnju se spremaju velike stvari. U lipnju se događa jedno gadno umorstvo, koje ima za posljedicu ratne grozote. Početkom kolovoza objavljuje rat osam evropskih država. Austrija i Njemačka pobjeđuju. Njemačka postizava neprestano uspjehe. Austrija dobiva takodjer uspješne bitke. Mjeseci rujna i listopada iziskuju milijune krvavih žrtava. Na Božić diktiraju dva cara mir za Austriju i Njemačku. Posljedica je toga ta, da Belgija iščezava sa geografske karte, Francuska postaje malom državom, ruska vladajuća obitelj biva uz užasne grozote umorena

i Engleska gubi svoju moć na moru. Uz obje savezničke države nastaje pod vodstvom jednoga azijskoga slavenskoga država od silne veličine, ali tečajem stoljeća poplave ju Germani, i tek ovaj novi svjetski požar uklanja svu nevolju, od koje narodi trpe.“

Da li je ovo „proročanstvo“ autentično, za to mi dakako ne možemo jamčiti.

KRONIKA.

Francuski i ruski poklissar pokušali što su mogli, da u rimske entente listove proturaju članak, da Italija sada više ne može ostati neutralnom. Ali sva su nastojanja bila uzaludna. I isti „Messagero“ šuti o toj temi. Nasuprot priopćuje „Corriere d'Italia“ razgovor sa znamenitim Rumunjem, koji ističe preokret u raspoloženju Rumunjske u prilog centralnim vlastima, te upozoruje na to da si Italija sada u savezu s Turskom može izvolutiti položaj u istočnom moru.

Berlinski „Tidende“ javlja iz Petrograda. Perzijski je poklissar uručio ruskoj vladi zahtjev, neka odmah opozovu iz Perzije ruske čete.

Dopisnik „Berliner Tagblatta“ navodno je saznao o važnim pregovaranjima između Rumunjske i Bugarske glede kasnije zajedničke akcije, koja ali da nije naparena protiv Austro-Ugarske.

Car je Nikola s ratnim ministrom otputovao k vojsci na ratište.

Prigodom proglašenja ratnoga stanja s Turskom ruski car je objelodanio manifest u kome kaže: Sa potpunim mirom i pouzdanjem u pomoć Božiju, Rusija će prihvatiti novu navalu staroga prongitelja kršćanske vjere i svih slavenskih naroda. Rusko junačko oružje znati će i ovaj put da obuzda smionoga neprijatelja naše domovine.

Manifest izražuje nepokolebivo uvjerenje da će nepromišljeno miješanje Turske utri Rusiji put rješavanja historičnih problema na obalama crnog mora:

„Franki, Zig.“ javlja iz Atene, da je 3000 Beduina, navodno pod njemačkim vodstvom, preko sueskog prokopa provalilo u Egipat.

Domaće vijesti.

Junaštvo Dalmatinaca. Njegova Preuzvišenost Namjesnik grof Attems uputio je Njegovoj Preuzvišenosti zaopjevniku 16. vojenog zbora feldzeugmeisteru Potioreku telegram, kojim mu je čestitao na uspješnim našim vojske protiv Srbije i Crne Gore.

Njegova Preuzvišenost feldzeugmeister Potiorek odgovorio je Nj. Pr. gosp. Namjesniku grofu Attems na to čestitanje sa sa ovim telegramom: „Neka Vaša Preuzvišenost izvoli primiti izraz moje vrlo obavezne zahvalnosti na čestitanju, koje me je vrlo obradovalo. Znatne uspjehe mogla je da postigne samo junačka poštivnost naših vrijednih četa, između kojih se vrlo dično ističu hrabri sinovi Dalmacije.“

Zadugarski tečajevi. Kod Zadrugarskog Saveza u Spljetu, obratit će se od 23. do 28. o. m. knjigovodstveni tečajevi za seoske blagajne i potrošno-obrtno zadruge. Tko želi pohađati ove tečajevе, neka se prijavi Zadrugarskom Savezu u Spljetu. najdalje do 20. o. m.

Otvor srednjih škola u Dubrovniku. Kod državne gimnazije i nautičke škole u Dubrovniku školska se godina 1914-15, otvara na 9. novembra svečanom službom Božjom, sazivom Duha svetoga i pjevanjem Carevke. 10. novembra počinja redovito poučavanje.

Učenici s dvora mogu se upisati i naknadno, a roditeljima s dvora, koji bilo s kojeg valjanog razloga za sada ne bi mogli slati svoje sinove na redovito poučavanje, preporučuje se, da ih za sada upišu kao privatiste.

Stjeparija. Tvrđka „Coom Institut“ u Kopenhagenu oglašuje u novinama i kolektorima na šarlatanski način tajni lijek pod naslovom „Coom“, te ga raspačava kao sigurno djelujuće sredstvo proti pijanstvu.

Lijek se dobiva uz predplatu iznosa 10 kruna ili uz pouzće; prema opširnoj i skupoj reklamirajućem sredstva imalo bi biti vrlo znatno. Iz stručno-tehničkog pretraživanja, obavljenoj pod lučbeno-farmaceutskom zavodu u č. k. Ministarstvu unutrašnjih posala, proizlazi da se ovaj lijek sastoji od mliječnog šećera, sa tragovima izdijeljenih tvari od „Semen Sabadillae“. Prema tome radi se dakle o sasvim bezvrijednom proizvodu, što se raspačava u namjeri da se uvijek zavede u bludnju i izrabu.

Raspačavanje ovog sredstva biva stoga zabranjeno u ovozemstvu.

Poštanske vijesti. Poštanski i brzoputni ured u Perastu na 1. studenoga ponovno je otvoren.

Za „Crveni Križ“.

XIV. iskaz Šibenika.

Od momčadi torpiljarke N. V.	
Br. 22:	
Feistmantel	K 4
Santihi Dinko	4
Mathes Franz	2
Giendel Adolf	2
Scharler Anton	3:20
Bretfeld Bernhard	2
Matzek Heinrich	2
Bierla Karl	2
Pfol Karl	2
Tschopp Franz	2
Steiner Franz	2
Goerk Karl	2
Konzett Johann	2
Stochel Anton	0:80
Stanić Krsto	2
Martinović Josip	2
Hrelja Marko	1
Gavranić Franz	1

Od c. k. satnije domobranskog narodnog ustanka II. četa:	
Mihelac Stefan	2
Laue Fausto	0:80
Seneta Ive	1
Baraka Ive	0:60
Mrdaša Ive	0:60
Lučev Anté	1
Lapić Luka	0:60
Jurković Božo	0:50
Bodol Marko	0:60
Rodin Frane	0:50
Rodin Mate	0:50
Lučev Mate	0:50
Lučev Lovro	0:50
Petković Ivan	1
Bukić Dragomir	1
Burazer Nikola	0:50
Antunac Paško	1
Vukić Jure	0:40
Bralić Jakov	0:20
Mrković Marko	0:40
Spajta Ante	0:60
Peran Gulin Joso	0:50
Banovac Nikola	0:50
Perković Nikola	0:50
Čuklić Ante	0:50
Mrković Ante	0:40
Hoffmann Stabsoberwarter Tatra	2
Bredica Mate Skradin	5

Starešica Milosrdnih Sestara Šibenske bolnice	K 50
Roca Milka da počasti uspomenu gosp. Tereza Fabris i Giocondo de Petris na mjesto vjenaca	20
Dalle Peste G. B. da počasti uspomenu gosp. Romano Inchiostri	10
Rismond Leutenant	5
Kralj Kr.	2
Djakovac Stipe	1
Šupe Mate	1
Čvrtek Šime	1
Kostan Joso	1
Krnić Krste	1
Francić Joso	1
Lubić Marko	1
Čeko Ive	1
Gulin Ante	1
Vrljević Stanko	1
Gulin Stipe pok. Šimuna	1
Gulin Ive	1
Petković Ante	1
Šupe Stipe	1
Klisović Stipe	1
Vuković Mijo	1
Badžin Joso	1
Badžin Tome	1
Ramadža Ante	1
Milovac Dušan	1
Šupe Ive	1
Slavica Ive	1
Škocić Niko	1
Slavica Marko	1
Labura Ante	1
Gulin Grgo	1
Lubić Jakov	1
Badžin Niko	1
Milovac Krste	1
Bukić Jure	1
Gulin Stipe pok. Luke	1
U skrabici ljekarnika Mattiazzi	4
Il. prinosa	4
Gudić Marko	5
Erdelez Ive Jezera	1
Berović ud. Božica	1
Obitelj Giuseppe Chirigin da počasti uspomenu gosp. Mateljan	20
Zlatan Nikola da počasti uspomenu pok. Joza Jozevića	5
Obitelj savj. Bašića da počasti uspomenu gosp. Dušana Drobac	4

S prijašnjim svega K 14.205:39

Grad i okolica.

„Graničari“ ovaj put davat će se većom opremom, osobito što se tiče glazbe. Gradjanski orkestar, u kojemu pod samoprijeteljnom ravnanjem odličnog našeg maestra g. Petra Zuliani, sudjeluju gospodje, gospodjice i gospoda velikim oduševljenjem, poštivošću i spremom, dat će ouverturu, koju je slavni hrvatski maestro Zajc uglazbio baš za „Graničare“. Ouverturna daje prilike glazbenicima da se istaknu; glazba je vrlo lijepa i od efekta, protkana melodijom „Oj dome moj!“

Što među predstavljama što u pjevačkom i tamburaškom zboru sudjeluje oko 60 naših gradjanika i gradjana, te je i stog pogleda interes za predstavu velik.

Ukinuće štetne zabrane. Namjestništvo u Zadru uvazilo je naše tužbe i nastojanja odbora za aprovizaciju kotara, te je ukinula štetnu i neopravadanu zabranu, usljed koje se nije smjelo izvažati nikakva živež iz pojedinih općina i kotara u druge. Kažu nam, da je ukinuta zabrana izvoza svega onoga, što ne spada u prve životne potrebitine. Ovo je stanovište ispravno, dočim smo izkustvom vidili, da se je zabranom svakog izvoza postiglo obratno; biva oskudicu. Novom naredbom Namjestništva nadati se da će se stanje živežnog tržišta poboljšati.

Sv. Misa za upokoj duše sudca Eugena Sardelića. U kapelici tamnica našeg okružnog suda biti će sutra u 9 sati prvo podne sv. Misa za upokoj duše c. k. sudca Eugena Sardelića, koji je kao c. k. pričuvni nadporučnik domobranske pješačke pukovnije br. 23 junački poginuo na polju slave dneva 25 rujna o. g.

Slava i vječna spomen junaku!

Ranjeni i bolestni vojnici. Prispjeli su nadalje sljedeći: Crnjak Todor iz Bukovice Benkovac, Crnomarković Petar iz Vrljke, Bijekovac Pavao iz Markovca, Nedoklan Frane iz Siverića, Čavala Martin iz Sedromića, Kuprešev Jovan iz Ramnjanca, Kolić Kristijan iz Celovca, Šušić Frane iz Podgore (Goričja).

Dne 4. ov. mj. u večer. prispjeli su: Matas Mate iz Hrvata (Sinj), Milinović

Joso Opanci (Šastarovići), Zdrilić Joso Knin, Maleš Mate Sinj, Bukvić Tadija Visočani (Zadar) Maglov Vasilj Knin, Zeki Šime Slivnica (Novigrad), Suljić Luka Velin (Skradin), Surat Šime Murvica (Zadar). Uroda Mate Zlosela, Mirčeta Obrad Kistanj, Dunat Jakov Vodice, Vukšić Toma Dlo Kraljice, Sparada Stipe Grēbaštica, Ljauš Marko Posedarje, Milić Rade Krupa (Obrovac), Vatavek Jakov Drniš.

P. T.
Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna obnovili klesarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA
KLESARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničeno jamčenje
U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrsne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete. Osobito preciznošću izrađuje žrtvenike, balaustre, krstonice, nadgrobnje spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je obskrbljeno sa mramornim materijalom, takođerj mramornim pločama za pokućstvo. Buduć je ista providjena izvrsnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na potpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacrt, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja. Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.
UPRAVA.

TISAK ZA ULJE

uz jeftinu cijenu prodaje se. Tisak je u dobrom stanju. Obratiti se na MARKIOLA KURSARA u Prvić-Šepurini.

PREDPLAĆUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

BAČAVA

rabljenih, zdravih, u izvrsnom stanju, uz umjerenu cijenu, od 3 do 30 stotara, ima na prodaju kod potpisana.

Zlarin — Šime Marin
posjednik, trgovac.

KONJ

dobar, prodaje se. Obavijesti daje
: : uprava našega lista. : :

MODE SALON

Marija Dundić
ŠIBENIK

Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrsti za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku sezonu.

Prima popravke uz najumierenije cijene. 9-10

VELIKA ZLATARIJA GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka
: : ŠIBENIK. : :

Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

Naslov za brzajove „JADRANSKA“
CENTRALA U TRSTU
Via della Cassa di Risparmio 5
(Vlastita kuća).
PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor
Ljubljana — Metković — Opatija
Šibenik — Spljet — Zadar.
Kuponi založnica Zemljišno vesrešskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvučene založnice unovčuju se kod
Jadranske Banke
u Trstu i svih njezinih podružnica.
Dionička glavnička K 8.000.000. — Pričuva K 700.000
JADRANSKA BANKA PODRUŽNICA ŠIBENIK
Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Ziro račun i tekući račun. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odrezaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vagla, napunice. — Predumjovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srećke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjeres. — Pretinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).
UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPADAJUĆE RADNJE.
CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Da postigneš pobolan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati češ pognojiti svoje usjeve, vinograde. masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod potpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod potpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. : : Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

PIO TERZANOVIĆ

TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA
Rukotvorina, Odiela, Cipela
Galice, sumpora i gume prve svjetske tvornice

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE : : RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU : :

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOVJE, VJENCANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKJE UREDE. : : : :

PRODAJA RAZNOVRISNOG ČISTOG PAPIRA I OBOVJA

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

SINGEROV ŠIVAČI STROJ
kojim se može šivati, vezti i vrpzati.
Singer Comp. šivači strojevi
dioničko društvo
ŠIBENIK, Glavna ulica.